

Рецензия
от доц. д-р Антоанета Николова-Георгиева,
ЮЗУ „Неофит Рилски“,
относно дисертационния труд на Ханан Абу-Фрих
на тема
„Дигиталната педагогика в съвременната философия на
образованието. Използването на технологията на уебсайта Кенгуру
при израелските ученици- бедуини за изучаване на математика“
за придобиване на образователната и научна степен „доктор“
по докторска програма «Съвременни философски теории»,
професионално направление – 2.3 Философия
област на висше образование 2. Хуманитарни науки

Основание за представянето на рецензията – участие в състава на научно жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1438 от 26.06.2026 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Решение на факултетен съвет на Философския факултет от 22.06.2026г.

1. Данни за докторанта

Ханан Абу Фрих е докторантка на свободна практика към катедра „Философски и политически науки“ при ЮЗУ „Неофит Рилски“. Тя е учител по математика и наставник по математика и педагогика.

2. Данни за дисертацията и автореферата

Дисертацията на Ханан Абу Фрих се състои от увод, три глави, заключение и използвана литература, която включва 234 заглавия на иврит и на английски. Обемът ѝ е 180 страници.

Авторефератът е с обем 36 страници. Представя ясно целите, задачите, основните тези и изводи на изследването.

Индексът за сходство е 6 %, което показва оригиналност и самостоятелност на разработката.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертацията е много добре разработена.

Уводът е прецизен. Ясно са изведени изследователската цел, изследователската хипотеза и изследователският метод и са посочени обектът и предметът на изследване, като изследователското поле е представено от гледна точка на философията, педагогиката и социалната културология, което придава интердисциплинарен характер

на разработката. В съдържателен вид е представена структурата на дисертацията, като са изяснени основните тематични акценти на всяка глава.

Специално внимание е отделено на проблемите и предизвикателствата, свързани с образователните цели, насочени към арабското малцинство, въз основа на което убедително е изведена необходимостта от изследването:

„Дисертацията интегрира философски анализ с контекстуално и емпирично изследване, за да проучи как дигиталната педагогика може да подпомогне смисленото обучение по математика сред учениците бедуини. В крайна сметка проучването има за цел да даде принос към теоретичните и практически дискусии относно дигиталната педагогика, математическото образование и образователната справедливост в рамките на културно разнообразни образователни среди“ (стр. 21).

Дисертацията е отлично структурирана. В първа глава „Философия на образованието в дигиталната ера“ се поставят философско-теоретичните и методологични основи на изследването. Основен проблем, който авторката поставя, е доколко дигиталните технологии са просто ново технологично средство и доколко са средство за преобразуване на самия образователен процес. В тази връзка творчески се дискутират особеностите на новопоявяващата се дигитална педагогика, като в сравнителен план с традиционната педагогика се извеждат и анализират такива понятия като дигитално обучение, дигитален текст, дигитално четене, дигитални учебни единици и пр. Открити са 10 типа дигитална грамотност и подробно са обсъдени техните характеристики, както и произтичащите трансформации в процеса на взаимодействие между обучавани и обучавачи.

Обосновано се заключава, че дигиталната педагогика „набляга не само на техническото използване на цифрови ресурси, но и на развитието на когнитивни, социални и етични компетенции сред учащите“, което е пряко свързано с целта да се докаже значението ѝ при обучението по математика сред малцинствени групи.

Така първа глава задава общата теоретична рамка и дава основата, върху която се градят разсъжденията във втора глава.

Втора глава също е теоретична, но в по-специализиран вид, конкретизирайки се върху проблема за спецификата на обучението по математика в дигиталната ера. Същевременно в тази глава обстойно и компетентно се дискутират философските проблеми за това доколко математиката отразява законите на света и доколко отразява законите, по които човешкият ум възприема света. Сбито и съдържателно са представени възгледите на математическия реализъм или платонизма, на формализма, логицизма, конструктивизма, интуитивизма, социалния

конструктивизъм и квази-емпирицизма. Разглеждането на тези възгледи не е самоцелно, а е обвързано със задачата да се открие тяхното влияние върху съвременната педагогика и образователна методология, отнасящи се до математиката. В главата се поставя важният въпрос за това дали дигиталните технологии съдействат наистина за развитие на мисленето, а не за повърхностно улесняване на алгоритмите на действие.

Общотeorетичните въпроси постепенно се конкретизират чрез обсъждане на трудностите в обучението по математика в началното училище и по-специално сред ученици от маргинализираните групи, което е и основният проблем, поставен в дисертацията.

По този начин теоретичната рамка е напълно завършена и в трета глава докторантката преминава към Практическите аспекти на обучението по математика, съсредоточавайки се върху проблемите на учениците бедуини в Израел. Основният проблем, който се дискутира, е свързан с преодоляване на образователното неравенство и подобряване на уменията, по-специално математическите умения, сред учениците от малцинствени групи. Авторката изследва доколко използването на интерактивни дигитални системи съдейства за тази цел. Изследователската методика е представена подробно и съдържателно. В главата се проследява наличната литература върху темата, представят се резултатите от собствено изследване сред ученици от пети клас и се правят сравнения между двата източника на информация. Въз основа на това убедително се извеждат основните приноси моменти на дисертационния труд и се очертават насоки за бъдещи изследвания.

4. Критични бележки

Дисертацията е написана с богат философски език, структурирана е отлично, значимостта на темата е разкрита убедително, емпиричното изследване е представено в съдържателна пълнота, приносите са обосновани. Много хубаво впечатление прави умението на авторката да представи обективно различните гледни точки и подходи и ясно да разкрива дискуссионните области.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и автореферата

Ханан Абу Фрих има три публикации във връзка с темата на дисертацията, с което покрива изискванията за получаване на докторска степен.

Авторефератът е отлично структуриран.

Съгласна съм приносните моменти, които са посочени ясно и коректно.

6. Заключение

Дисертационният труд на Ханан Абу Фрих представлява добре разработено и съдържателно изследване върху интересна и дискуссионна тема. Той отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Условиата и реда за придобиване на научна и образователна степен „доктор“ в ЮЗУ. Ето защо ще гласувам положително на Ханан Абу Фрих да бъде присъдена научна и образователна степен „доктор“ по професионално направление – 2.3 Философия (Съвременни философски теории).

25.08.2026

Подпис:

доц. д-р Антоанета Николова

Review
by Assoc. Prof. Dr. Antoaneta Nikolova-Georgieva,
South-West University "Neofit Rilski",
regarding the dissertation of Hannan Abu Frih
on the topic
"Digital Pedagogy in Contemporary Philosophy of Education. The Using of
Kangaroo Website Technology on Israeli Bedouin Students for Learning
Mathematics"
for the award of the educational and scientific degree "Doctor"
in the doctoral program "Contemporary Philosophical Theories",
professional field – 2.3 Philosophy
field of higher education 2. Humanities

Reason for submitting the review - participation in the scientific jury for defence of the dissertation work in accordance with Order No. 1438 of 26.06.2026 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" and Decision of the Faculty Council of the Faculty of Philosophy of 22.06.2026.

1. Data on the doctoral student

Hannan Abu Frih is a freelance doctoral student at the Department of Philosophical and Political Sciences at South-West University "Neofit Rilski". She is a mathematics teacher and a mathematic and pedagogic guide.

2. Data for the dissertation and the abstract

Hannan Abu Freeh's dissertation consists of an introduction, three chapters, a conclusion, and a bibliography that includes 234 titles in Hebrew and English. Its volume is 180 pages.

The abstract has a volume of 36 pages. It clearly presents the aims, objectives, main theses and conclusions of the research.

The similarity index is 6%, which indicates the originality and independence of the work.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

The dissertation is very well developed.

The introduction is precise. The research objective, the research hypothesis and the research method are clearly stated and the object and subject of the study are indicated. The research field is presented from the perspective of philosophy, pedagogy and social cultural studies, therefore the work has an interdisciplinary character. The structure of the dissertation is presented in a meaningful way, and the main thematic points of each chapter are clarified.

Special attention is paid to the problems and challenges related to educational goals targeting the Arab minority, on the basis of which the necessity of the study is convincingly argued:

“The dissertation integrates philosophical analysis with contextual and empirical research to explore how digital pedagogy can support meaningful mathematics learning among Bedouin students. Ultimately, the study aims to contribute to theoretical and practical discussions about digital pedagogy, mathematics education, and educational justice within culturally diverse educational settings” (p. 21).

The dissertation is excellently structured. In the first chapter "Philosophy of education in the digital age" the philosophical-theoretical and methodological foundations of the study are laid. The main problem that the author poses is to what extent digital technologies are simply a new technological tool and to what extent they are a means of transforming the educational process itself. In this regard, the features of the newly emerging digital pedagogy are creatively discussed. In a comparison with traditional pedagogy such concepts as digital learning, digital text, digital reading, digital learning units, etc. are brought out and analysed. 10 types of digital literacy are highlighted and their characteristics are discussed in detail. The resulting transformations in the process of interaction between students and teachers are also well argued.

A reasonable conclusion is that digital pedagogy "emphasizes not only the technical use of digital resources, but also the development of cognitive, social, and ethical competencies among learners," which is directly related to the goal of proving its relevance in mathematics education among minority groups.

Thus, the first chapter sets the general theoretical framework and provides the basis on which the reflections in the second chapter are built.

The second chapter is also theoretical, but in a more specialized form, focusing on the problem of the specificity of mathematics education in the digital era. At the same time, this chapter comprehensively and competently discusses the philosophical problems of how much mathematics reflects the laws of the world and how much it reflects the laws by which the human mind perceives the world. The views of mathematical realism or Platonism, formalism, logicism, constructivism, intuitionism, social constructivism and quasi-empiricism are presented concisely and meaningfully. The examination of these views is not an end in itself, but is linked to the task of highlighting their influence on modern pedagogy and educational methodology related to mathematics. The chapter raises the important question of whether digital technologies really contribute to the development of thinking, and not to the superficial facilitation of action algorithms.

The general theoretical issues are gradually made more specific through a discussion of the difficulties in teaching mathematics in primary

school, and in particular among students from marginalized groups, which is the main problem posed in the dissertation.

Thus, the theoretical framework is fully completed and in the third chapter the doctoral student moves on to the Practical Aspects of Mathematics Education, focusing on the problems of Bedouin students in Israel. The main problem discussed is related to overcoming educational inequality and improving skills, in particular mathematical skills, among students from minority groups. The author examines the extent to which the use of interactive digital systems contributes to this goal. The research methodology is presented in detail and meaningfully. The chapter reviews the available literature on the topic, presents the results of her own research among fifth-grade students, and makes comparisons between the two sources of information. Based on this, the main contributions of the dissertation work are convincingly drawn out and directions for future research are outlined.

4. Critical notes

The dissertation is written in a rich philosophical language, it is excellently structured, the significance of the topic is revealed convincingly, the empirical research is presented in a meaningful completeness, and the contributions are substantiated. The author's ability to objectively present the different points of view and approaches and to clearly reveal the areas of discussion is excellent.

5. Evaluation of the publications on the dissertation and the abstract

Hannan Abu Frih has three publications in relation to the topic of the dissertation, which meets the requirements for obtaining a doctoral degree.

The abstract is structured excellently.

I agree with the points of contribution, which are stated clearly and correctly.

6. Conclusion

Hannan Abu Frih's dissertation is a well-developed and meaningful study on an interesting and debatable topic. It meets the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the Terms and Conditions for Acquiring the Scientific and Educational Degree "Doctor" at the South-West University. Therefore, I will vote positively to award Hannan Abu Frih the scientific and educational degree "Doctor" in the professional field - 2.3 Philosophy (Modern Philosophical Theories).

25.08.2026

Signature:

Assoc. Prof. Dr. Antoaneta Nikolova